

Megjelen hetenkint kétszer
szerdán és szombaton.
Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Sátoraljaújhely, Főtér 9 szám
Telefon: 42. szám.
Kéziratokat nem adunk vissza.
Fülszámban minden garmond sor 40 fill.

ZEMPLÉN

POLITIKAI HIRLAP.

Előfizetési ára:
Egész évre 12 korona, félévre 6 kor.
negyedévre 3 korona.
Egyes szám ára 12 fillér.

Hirdetési díj:
Hivatalos hirdetéseknek minden szó után
2 fill. Petít betűknél nagyobb, avagy
diszkrétivel, vagy kerettel ellátott hir-
detések térmérték szerint egy négyzet-
centim. után 8 fill. — Állandó hirdeté-
seknek árkedvezmény.

Új hely és az iskolák.

— szept. 8.

Az iskolai év elején vagyunk s alig vesszük észre. Máskor a mi kis városunkban nevezetes dátum volt szeptember elseje. Az utcáink megélnékültek. Itt is, ott is a naptól barnára festett, mosolygó arcú diákokkal találkoztunk. Az iskolák körül csoportosan álldogáltak s vidáman csevegtek a kisebb és nagyobb művészek, akik hangulatot, életet hoztak a mi aluszékony városunkba.

Igy van ez most is, csak mi nem vesszük észre, hogy így van. A háborús mozgalmak egy év óta olyan elevenné tették az utcáinkat s annyi tarka össze-visszaságot halmoztak össze falaink között, hogy nehány száz idegen diák megjelenése a színes képen alig hagy észrevehető nyomot.

A múlt év augusztus havától kezdve annyi katona megfordult városunkban, hogy ezelőtt évtizedekig se láttunk annyit. Olykor-olykor az érkező vonatok egész emberáradatot szállítottak be hozzánk. A sebesültek érkezése s a harcra induló csapatok kivonulása folyton ismétlődő élénkítést keltett.

Ezek mellett a színes képek mellett természetesen nem okozhat feltűnést a diáksereg megjelenése. — Pedig csaknem teljes számban itt vannak újra. Csak azok a nagyobb diákok maradtak el, akiket katonasorba állított a hívó szó.

Ha kevesebb érdeklődéssel fogadtuk is ezuttal a diákjainkat mint máskor, de nem kevesebb szeretettel. A dolog úgy áll, hogy nemcsak a diákok vannak ráutalva városunkra, hanem mi is órájuk. Iskolaváros vagyunk. Az emberi feltűnés és mi egyéb kirekesztett az országos forgalomból. Az iparunk és kereskedelmünk alig-alig fejlődik, sőt nem egy ponton visszaesett. Talán az iskola az egyetlen tényező, amely folyton fokozódó élénkséget kölcsönöz városunknak. Ezt a tényezőt tehát illik megbecsülnünk.

Nálunk az idegenforgalmat jó részt az iskoláinkat látogató diákság hozzátartozói adják. Más várost tömegesen látogatnak az idegenek. Az ipar és kereskedelem ezer szála ezer meg ezer idegent vezet hozzájuk. Hozzánk nem nyulnak el ezek a szála: kiesünk az utvonalkból. Szólkulturnánk révén van ugyan messze

idegen helyekkel is összeköttetésünk, de ezeknek a helyeknek a lakosai is csak elvétve fordulnak meg nálunk.

Ez az oka annak is, hogy egyetlen nagyobb szabású, modern szállónk sincsen. Szinte azt kell mondanunk: minek is volna! A mi idegenforgalmunk lebonyolítása nagyon egyszerű, könnyű dolog, mely fényes szálló és villamos nélkül is elintézhető.

Ily körülmények között iskoláink nemcsak a szellemiekben, hanem az anyagiakban is fő-fő istápolóink. Azokért a szellemkinézetért, melyeket az idegen fiatalok iskoláinkban kap, mi viszont pénzt kapunk. Nem épen sokat, de számottevő összeget.

A saját érdekünk kívánja tehát, hogy az ide özőnlő diáksereget tárt karokkal fogadjuk. Nos hát így is fogadjuk. Az idén ugyan egy kis mellékze is van a szíves látásnak, de ez a háboru elmúltával megszűnik. A szertelen drágaság okozza ezt, amely most a városok réme. A falusi ember is érzi a súlyát, de nem oly mértékben, mint mi, városiak. No de — ismétljük — ennek vége lesz a háboruval együtt. Addig pedig bizonyára képesek leszünk vele megbirkózni, amint eddig is megbirkóztunk. Az idegen diákok e tekintetben nem fognak zavart okozni.

Az első háboru esztendődtől szépen átusztuk; a második se fog balul kiütni. S az a remény is éltet, hogy a béke napsugara jóval az iskolai év letelte előtt fel fog ragyogni.

Jószívvel üdvözljük a vidékről jött diák ifjúságot. Idegenek, s még se idegenek ők előttünk. Mieinknek tartjuk őket és egy sorba helyezzük a saját gyermekeinkkel. Ha a béke nyugalmas és vidám napjaiban jól érezzük itt magukat, érezzék jól magukat a háboru izgalmas és borongós napjaiban is.

Türhetetlen drágaság.

— szept. 8.

A Magyar Pénzügy legutóbbi száma közli az alábbi közérdekű, aktuális tárgyat. A cikk a türhetetlen drágasággal foglalkozik. Senki sem vádolhatja a magyar közönséget, főleg a legjobban, a legerősebben sujtott részét a közönségek: a vidéki városok lakosságát, azzal, hogy nem eléggé türelmes. Sőt, ha valami vád érheti a közönséget, akkor az éppen az, hogy nagyon is türelmes és szó nélkül beletörődik mindenbe. Azonban ami az élelmicikkek folytonos drágulása tekintetében történik, az

már igazán sok és a közönségnek nem csupán a pénze fogy el, hanem a türelme is. A háboru sok mindent el akar, de azt egyáltalában nem látjuk be, hogy ha háboru van is, miért kell bizonyos élelmicikkek árának, amelyekből bőven vannak megfélelő készletek, napról-napra minden indok nélkül drágulni? A mérhetetlen nyereszkeskedési vágyak, az indokolatlan ár drágításnak minden eszközzel véget kell vetni.

Az alábbi cikk a türhetetlen drágasággal foglalkozik:

Két fronton folyik a harc. Amíg az első fronton egymásután aratjuk a diadalokat a külső ellenségeink felett, addig itthon, a front megett, veszélyes belső ellenséggel viaskodunk, melyet eddig nem tudunk legyőzni. Ez a belső ellenség a drágaság, mely sehol sem lépett fel oly intenzívással, mint nálunk. És ez annál feltűnőbb, minthogy az árfelejtés a legfokozottabb mértékben éppen az élelmiszereknél mutatkozik, melyekben az agrárius Magyarország igazán bővelkedik.

A mindennapos szükségleti cikkek, mint a gabona, liszt, cukor, zsír, fa, szén, petróleum, gyapjú, bőr stb. rendkívül megrágulása csak kis részben tudható be a hadi állapotnak. Ezekből a cikkek közül annyit termelünk, hogy a fokozott háboru szükségletet is fedezhetjük. A baj csak az, hogy idejekorán nem szerveztük a termelési megfélelő elosztását és nem szállítottuk hathatósabban szembe az áru-uzorával, melyet most már a maximálással sem vagyunk képesek legyűrni.

Az ország lakossága a legnagyobb türelemmel és hazfiassággal viseli azokat az óriási terheket, amelyeket a háboru állapot reá ró. Csak hogy ennek az áldozatkészségnek is határt kell szabni ott, ahol a drágaságot nem az áruhiány, hanem a háboru konjunktúra kiméretlen kihatásai és a szállítási hibás szervezés okozza. Azt látjuk, hogy a készletek visszatartatnak, a termelés korlátoztatik és az árak felszóróltatnak épen azoknál a cikkekknél, melyek beszerzésénél a külföldtől teljesen függetlenek vagyunk.

Normális viszonyok között nem tartjuk helyesnek, hogy az állam a közgazdasági élet menetét rendszabályokkal korlátozza. — A háboruban azonban erőteljes szükségesség ahhoz, hogy az feltétlenül szükséges ahhoz, hogy az árak mérhetetlen felhajtásának határt szabjunk. Németország közgazdaságának kitűnő szervezésével és szigorú törvényes intézkedéseivel elérte azt, hogy az átlagárak alig magasabbak, mint a háboru kitérések voltak, sőt egyes élelmicikkek egyáltalában nem drágábbak, mint azelőtt voltak. Az idevonatkozó német törvény szerint 10.000 márka pénzbüntetéssel és egy esztendeig terjedhető fogházzal büntetik azt, aki az árukészletet szándékosan visszatartja, vagy pedig indokolatlanul magas árakat követel. Ezenkívül az áru mind a két esetben elkövetik. Az új törvények gyors végrehajtását egy külön hatóság felállításával biztosították. Ennek a hatóságnak a döntései nem felelhetnek. Ezzel Németországban az áru-uzsora állami leküzdését centralizál-

ták. Nálunk e tekintetben minden a helyi hatóságok gyenge ellenőrzésére van bízva. Ezenkívül hiányzik az egységes eljárás a baj gyökeres kirtására.

Nem szabad felednünk, hogy katonai hatalmunk a lakosság gazdasági erősségétől függ és hogy ennél fogva az igazi stratégia parancsolja, hogy közgazdaságunkat minden áron erősítsük és emeljük.

Ezt pedig első sorban az ólomsúlylyal ránk nehezede drágaság leküzdésével érhetjük el.

A legfontosabb dolog az, hogy a gabona és liszt olcsóbb legyen. — Nagy baj az, hogy a maximális árak mindig minimális árakká lesznek és a hatásuk rendszerint az, hogy a kínálatot spekulatív okokból csökkentik. Az ilyen üzelmeknek csak a szabad kereskedelem és rendeztebb közlekedési viszonyok vehetnek véget. A közlekedési viszonyokat a háboru dacára is lényegesen meg lehetne javítani. Különösen szükséges ez a nagy fogyasztású centrumok tekintetében. A gyors szállítás lényegesen mérsékelné a drágaságot, mert egészségesebb viszonyt teremtené a kereslet és kínálat között. Németországban a jó közlekedési viszonyok nagyban hozzájárultak a háboru kezdetén felépített drágaság megszüntetéséhez.

Magyarország bővelkedik természeti javakban. Ha sok helyütt szükség jelentkezik, annak a hiányos gazdasági szervezés és a hézagos törvényhozás az oka. A csatamezőkön megmutattuk erőnkét és földre teperjük külső ellenségünket, most pedig lássunk hozzá, hogy legyőzzük a belső ellenséget, a drágaságot is, melynek a leküzdése a közgazdasági élet jel-szava kell, hogy legyen a békés jövőben is.

A rendőrkapitány jelentése.

Nem vállalhatja a felelősséget a rendőrség működéséért.

— szept. 8.

Nagyon érdekes jelentést terjesztett be a tanácshoz Schmidt Lajos kapitány a rendőrség mult havi működéséről. A sok érdekes dologról beszámoló havi jelentésnek az a legfigyelemreméltóbb része, amelyben a kapitány most már nem először, de az eddigiekénél is erősebben bejelenti, hogy a munkaerő hiánya miatt lehetetlen a rendőrségnek hivatását megfelelően ellátni s így körülmények között ő a hivatalért a felelősséget tovább nem is vállalhatja.

Ujában Székely Lajos tb. aljegyző is megvált a várostól, aki a rendőrségnél működött, továbbá dr. Kelner Győzött is behívták katonai szolgálatra, aki eddig a rendőri büntető bírósággal volt megbízva. Az alkapitányi állás még mindig betöltetlen; így körülmények között a hivatal ügymenete tényleg nem lehet normális. Elvégre csupa díjnokkal nem lehet egy nagyfontosságú teen-

POLENAI GYÓGYVIZ.

Természetes égvényes savanyuviz-forrás. Különleges szer gyomorhaj és köszvény ellen. Kitűnő ízű, igen tisztító ásványviz. Tejjel vegyítve a legjobb nyálkaoldó szer. Borral vegyítve a legjobb fröccs. Mindenütt kapható. Megrendelhető az uradalmi ásványvizek kezelésénél Szolyván.

dőkkel ellátott hivatalt vezetni és megérthetjük Schmidt Lajos kapitány keményen hangzó kijelentését, hogy ilyen módon az ügymenetért nem felelhet.

A nagyérdemű jelentést egyébként egész terjedelmében alantikban közöljük:

A személy- és vagyonbiztonság általában kielégítő volt. Lopás büntette 9, lopás vétsége 14, egyéb bűnet vagy vétség 4 esetben fordult elő, illetőleg ennyiszor fogatosított nyomozás; baleset bejelentés 4 történt jelentéktelenebb sérülésekről.

Mint a közbiztonságot veszélyeztető idegen illetőségű egyén kiutasított 38. Közlekedési akadályok elő nem fordultak, az egyesületek működése ellen kifogás fel nem merült.

A közegészséget veszélyeztető állapotok orvoslása ügyében a főispán ur ömga elnöklése alatt 1915. július 24-én tartott értekezletből folyólag a város vezetősége a többiek között a „Vörös ökör,” a Rákóczi-utcai állás, a piacok és a Ronyva medernél előforduló közegészségellenes állapotok megszüntetésére felhívott. — Jelentem, hogy ezen ügyekben eddig a kívánt intézkedések meg nem történtek.

A közszükségletet képező élelmiszer-cikkek nagyfokú drágasága állandó, sőt a hus- és zsirák emelkedtek, ami szerintem jórészt az élőszul horribilis drágaságának tulajdonítható. Ebből az alkalomból ismételt kérem a tek. tanácsot, hogy a marha, borjú és sertések élőszulja árának maximális megállapítása iránt a törvényhatóság útján a kir. kormányhoz felterjesztést intézni és a felterjesztést támogatás, illetőleg hasonló felterjesztések intézése céljából a városoknak megküldeni sziveskedjék.

A kihágási ügyeknél megemlítem, hogy egy kereskedőt hamisított bors és fahéjnak forgalomba hozatala miatt 300 korona pénzbüntetésre ítélt; egy szódagyáros ellen, aki tisztátalan üvegekben szállított szódavizet, az eljárás folyamatban van.

Tulzott piaci árak követelése miatt több elárúsított megbüntettem. — A rendőrség ismételt nyomára jött annak, hogy a Központi Kávéházban házár-játékosok rendszeresen fosztogatják egymást. Ezért úgy a kártyásokat, mint Messinger kávést az illetékes bírósághoz feljelentettem. Tekintettel arra, hogy a kávé szerencse játék által elkövetett kihágás miatt már büntetve volt, ipar- és italmérés engedélyének elvonása iránt egyidejűleg intézkedtem.

A hivatali ügymenetben úgy a bűnügyi nyomozások, mint a kihágási és többi ügyek ellátása, nyilvántartások vezetése stb. kezelési teendők körül is nagyfokú visszaesés mutatkozik, ami annak tulajdonítható, hogy a rendőrkapitányi állás a közrovására meg nem okolható takarékossági okokból Kerner alkapitány nyugdíjazása óta betöltetlen, habár havi jelentéseimben hiába kérem következetesen az állás betöltését. — Székely Lajos közig. gyakornok, aki iktatói, kezelői stb. teendőket végzett, állásáról lemondott és a hivatal részben betegség, részben szabadság címén augusztus 18-án elhagyta. Személyzet hiányában az iktatói, kezelési teendőkkel ettől az időtől Saláta Elemér ingyenes gyakornokot kellett megbíznom. — Jegyzőkönyvvezetésre, gépelésre, leírásra stb. irodai teendő végzésére rendes munkaerő nincsen. Kerner Győző árvaszéki ülnök, aki rendőri büntetőbíráskodással is volt megbízva, katonai szolgálatra behívatott. Tetemes számu elintézetlen kihágási ügyeit nekem kellett átvennem. Ezekből folyólag a hivatal ügymeneteleért felelősséget nem vállalhatok.

Az elmúlt hónapban beérkezett összesen 569 ügdarab.

Schmidt Lajos,
rendőrkapitány.

A VILÁGHÁBORÚ.

(A sajtóiroda hiteles távirati jelentései).

Böhm-Ermolli nagy győzelme.

Budapest, szept. 7.

Az osztrák-magyar vezérkar jelenti:

Orosz hadszintér:

Böhm-Ermolli lovassági tábornok hadserege tegnap az ellenséget Podkamichel és Radzivelownál megverte. A hadsereg a 40 kilométer széles egész arcvonalon támadta az erősen elsáncolt ellenséget és kézi tusáig menő heves harcokban elragadta tőle a podkamicni kastélyt, a Bródytól délkeletre levő emeletszerűen erődtetett Makutra magaslatot, a Radzivelow melletti állásokat és számos makacsul védett támaszpontot. Az ellenség, amelyet mindenütt megvertünk, helyenkint futva menekült a harctérről. Csapatunk üldözik. Tegnap estig több mint 3000 foglyot szállítottak be.

Kelet-Galiciában Botmen gróf tábornok hadseregének erős ellenséges előtöréseket kellett kivédenie, míg Pflanzler Baltin báró tábornok harcvonalával szemben az orosz támadások alábbhagytak. A besszerábiai határon az ellenség meglehetősen távoli állásaiba vonult vissza. Nowosielicánál egy orosz üteg egy román területen lévő tanyát bombázott. Wolhinában a nap aránylag nyugodtan telt el.

Olasz hadszintér:

Az ellenség Kreuzbergsattel vidéken részünkről várt vállalkozása nem maradt el. Tegnap reggel különböző olasz dandárokhoz tartozó mintegy 5 zászlóalj támadást indított a Burgitól és Plannspitze közti hegyi állásaink ellen. Ezen támadást mindenütt véresen visszavertük. Az ellenség legalább 1000 embert vesztett. Egyébként a tiroli határterületen, különösen a Dolomitharcvonalon és a Lavarone-Folgaria-szakaszon a szokásos ágyuharc folyt.

Az ellenséges tüzérségnek igen kedvelt céljai az alpesi egyesületi menedékházak. Ilyenfajta tevékenységnek esett áldozatul tegnap az Adamello-területen a Mandron-menedékház is. A karinthiai és tengeremelléki harcvonalon nem történt jelentős esemény.

Höfer altábornagy,
a vezérkar főnökének helyettese.

Küzdelmes előnyomulás az egész fronton.

Berlin, szept. 7.

A német nagy vezérkar jelenti:

Keleti hadszintér:

Hindenburg tábornagy hadseregszerepe:

Tegnap a Dandsewas felé (Friedrichstadtól délkeletre) előretörő lovasság 790 oroszot elfogott és 5 gépfegyvert szákmányolt.

Grodnótól keletre és délkeletre az ellenség a Skideltől nyugatra eső területtől Wolkawiskig szembefordult csapatainkkal. Csapatunk makacs küzdelem közben a Pyra és Kotra-szakaszon keresztül előnyomulóban vannak. A Njemen és Wolkowisk között Gallwitz tábornok hadserege egyes helyeken éjjeli rajtaütéssel hatalmába kerítette a Razana-szakasz keleti partját, amely alkalommal több mint 1000 foglyot ejtett.

Lipót bajor herceg tábornagy hadseregszerepe:

Az ellenség Wolkowisktól délkeletre és a Cratmától délre eső területig, (Slonintól 40 kilométernyire dél-nyugatra) újból felveszi a küzdelmet. A hadseregszerepe támadása előrehalad.

Mackensen tábornagy hadseregszerepe:

Az ellenséget Chamsk és Drohicyn melletti állásából kivetettük.

Délkeleti hadszintér:

A harc a Sereth-szakaszért tovább tart.

Az ujhelyi betegnyugvó állomás.

A sebesültek hálája.

— szept. 8.

Többizben foglalkoztunk már a sátoraljaujhelyi Vörös Keresztes betegnyugvó állomás kiváló vezetőségének eredményes működésével, mely ezt az intézményünket az az amugyis nagyszabású ujhelyi egészségügyi intézmények sorában méltó helyre emelte.

Az intézményen kívül álló riporteri ismertetésekön kívül azonban érdemes helyet adni a hála azon szivéből jövő hangjainak is, amelyekkel az ebbe a betegnyugvóba került sebesült katonák köszönetüknek adnak kifejezést különösen a betegnyugvó élén álló Széchenyi grófi pár, de a kórház többi vezetői előtt is.

Már többször kaptunk sebesült katonáktól ilyen leveket, melyekben kéri, hogy hálájukat a nyilvánosság előtt is tolmácsoljuk s ezek közül alább közöljük egy itt ápolt közhonvéd, P. J., sorait, melyekkel őszintén átérzett érzelmeit a maga egyszerű, naiv stílusában tolmácsolja:

Jóságos atya és anyja van a sátoraljaujhelyi dohánygyári betegnyugvó állomásnak, amely a gróf Széchenyi Ernő ur parancsnoksága alatt működik.

Örök emlékezetében marad nagyon sok katonának, hogy mikor sebesülten feküdt az ujhelyi betegnyugvó állomáson, hát a méltóságos gróf Széchenyi ur személyesen adta oda a déli ebédet a beteg ágyára, ki előtt a betegek tiszteletben és szeretetben részesülnek. Többször részt vesz a gróf ur a betegek ebédkiosztásánál is, aki ilyenkor végigjárja a kórtermeket és megfigyeli a betegek étkezését.

A gróf ur óriási támasza szeretett neje, Mici grófnő, kinek a fennhatósága alatt működnek a vörös kereszt hölgyek és az ujhelyi nemesszívű urnők, kik munkájukban Mici néni- nek nevezik. Ő osztja ki a többi nénikék napi munkáját és ő tartja számon a vörös-kereszt legkisebb vagyonát is, meg a Mici néni- ke állapítja meg a betegek napi ételét és olyan kitűnő magyar konyhát vezet a betegek részére, hogy minden egyes beteg nagyon meg van elégedve vele.

Gyakran rendel Mici grófnő a betegeknek jó magyar turós- csuszát és ilyenkor nagy öröm van a kórházban, mert a betegek a turós- csuszát nagyon szeretik és minden beteg — mértékletesen — kap belőle eleget. Többször mondják is, hogy többet ér a magyarnak a jó turós- csusza a világ összes gyógyszeréinél.

Szeretik is a betegek a jó lelkű Mici grófnőt, mert valóságos anyai szeretettel ápolja és gondozza őket. Kora reggel mosolyogva lép a kórtermbe a Mici grófnő és köszönti a hősöket, hogy „jó reggelt gyerekek”. Örömmel fogadják a megérkezésüket: a ki csak bir, hát igyekszik jótékony kezeit megcsókolni, hogy szeretetének kifejezést adjon a méltóságos néni- iránt.

Reggel 10 órakor veszi kezdetét rendszeren az orvosi vizit és ilyenkor a fáradhatatlan Mici grófnő az orvos urral együtt sorra járja a betegek ágyait és megnézi a sebek gyógyulását. Személyesen győződik meg a hősök sebeitől, hogy azoknak természetéről tájékozva legyen. Nem mulasztja el a grófnő őket fájdalomkaiban vigasztalni és jóságos kezével cirógatni.

Naponta több katona gyógyult és boldogan távozik a kórházból vissza a haretérre szeretett hazánk és uralkodónk megvédésére, van olyan is köztük, kinek már háromszor is járta keresztül testét az ellenség gyilkos golyója.

Büszkének érezheti magát min-

den magyar megsebzett kor ilyen nemesszívű igazi magyar grófnő lenégtől kapott sebgyarországi arisztokrata egyes tagja ilyen ő és lelkiismeretesen a megsebzett katonák gróf Széchenyi Ernő magyarnak bátran gel szembeszállni ha királyunk megvédés

HIR

— Vaszary Kógyászba borítja a egy szűkszavú hírbibornok, Magyarországnak primásának fehér kópásztorbot. Nővére ki betegsége alatt a agg főpap kilehelte

Vaszary Kolos ben született. Közéttével a Szent Benedek Elvégezvén a theol. telték. Több vidék máromban, Pápán tanár, majd gimnáziumig 1885-ben pan választották meg Magyarországi herc

tergomi érsek lett, rend főpapja. A kitüntetésben részborruha viselését neki, még mielőtt lett volna. — Egy tevékenységnek h

Nagyon sokat kös gyar nevelésügy, pitott az ország n való működését a magas kitüntetés szelid papja volt kor 2 évvel ezelő méltóságát, Balat a világ zajától, a doló szeretete kis utóbbi időben gy mig a kérélehetet nemes, harmonik

— Kitüntete Wiczmandy Jen huszár zászlós, a egyik kedvelt tag maul a haretéren elő és e mellett éremmel lett kit

— Halálozás tokaji m. kir. s életének 64 ik év vedés után elhur

— Tarnay élvezetben lesz rosunk közönség zongoraművész, mia tanára jön

is a feldult felv uj dalokat, am lelkéből a hábor Balog Marcsa ringatóan lágy szordinót hang borzalomba, sze Uj regiszterek, hogy akkordjait Részletes értes zunk.

— A Hadi Az 1915. évi a augusztus 30 á télyen az össze a felülfizetések az összes kiad fill., a tiszta jöv 63 fillér volt. irott számviz megvizsgáltuk a kiadási tété mindenben me Moldoványi G

Felülfizett toraljaujhelyi gróf Hoyos Vi kávé 70 kor,

den magyar megsebzett katoná, minden ilyen nemesszívű és finom lelkű magyar grófnő köztöget az ellenségétől kapott sebeit. Hogyha Magyarország arisztokráciájának minden tagja ilyen őszinte odaadással és lelkiismeretesen hordja szívében a megsebzett katonáink ügyeit, mint a magyar gróf Széchenyi Ernő és neje, akkor a magyaroknak bátran kell az ellenségével szembeszállni hazánk és szeretett királyunk megvédésére.

HIREK.

— **Vaszary Kolos halála.** Mely egészben borítja a magyar nemzetet egy szűkszavú hír. Vaszary Kolos bibornok, Magyarország volt hercegprimásának fehér kezéből kihullott a pásztorbot. Nővérének karjai között, aki betegsége alatt odaadólágo ápolta, az agg főpap kilehelte nemes lelkét.

Vaszary Kolos Keszthelyen 1832-ben született. Középiskoláinak végzetével a Szent Benedek rendbe lépett. Elvégezvén a teológiát pappá szentelték. Több vidéki városban — Komáromban, Pápán, Esztergomban — tanár, majd gimnáziumi igazgató volt, míg 1885-ben pannonhalmi főpáttá választották meg rendfőúrjait. 1891-ben Magyarország hercegprimása és esztergomi érsek lett, nemsokára reá a rend főpapja. A pápa abban a ritka kitüntetésben részesítette, hogy a bíborruha viselését előbb megengedte neki, még mielőtt valóságos bíboros lett volna. — Egész élete az áldásos tevékenységnek hosszú sorozata volt. Nagyon sokat köszönhet neki a magyar nevelésügy, igen sok iskolát alapított az ország minden részében. Kiváló működését a király is számtalan magas kitüntetéssel honorálta. A béke szelid papja volt világeletemben s mikor 2 évvel ezelőtt otthagya fényes méltóságát, Balatonfüredre vonult el a világ zajától, az egész ország hódoló szeretete kísérte oda is. — Az utóbbi időben gyakran betegeskedett, míg a körlelhetetlen halál pontot tett nemes, harmonikus élete után.

— **Kitüntetett zempleni hős.** Dr. Wiczmandy Jenő tartalékos honvédszázados zászlós, a zempleni társadalom egyik kedvelt tagja, vitésége jutalmazul a harctéren hadnagygyá lépett és e mellett az ezüst vitéségi címmel lett kitüntetve.

— **Halálozás.** Románszky Antal tokaji m. kir. sőtárnok, e hó 5-én, életének 64 ik évében hosszas szenvedés után elhunyt.

— **Tarnay dalestélye.** Nagy műveltségben lesz része nemsokára városunk közönségének, Tarnay Alajos zongoraművész, az Orsz. Zeneakadémia tanára jön el, hogy elmondja itt is a feldult felvidék javára azokat az új dalokat, amelyeket az ő virágos lelkéből a háboru fakasztott. A *Turi Balog Marcsa* meg a *Mesék* álombaringatóan lágyzavú dalosa leveszi a szordinót hangszeréről és belenéz a borzalomba, szenvedésbe, dicsőségbe. Új regiszterek, de úgy játszik rajtuk, hogy akkordjaiból lángok csapnak ki. Részletes értesítést legközelebb hozunk.

— **A Hadi Estélyek elszámolása.** Az 1915. évi augusztus hó 17-én és augusztus 30-án rendezett 2 Hadi Estélyen az összes jövedelem, beleértve a felülfizetéseket is, 3387 kor. 70 fill., az összes kiadás pedig 1122 kor. 07 fill., a tiszta jövedelem tehát 2265 kor. 63 fillér volt. Jelen számadást alulírott számvizsgálók tételről-tételre megvizsgáltuk és úgy a bevételi, mint a kiadási tételeket okmányolva és mindenben megegyezőknek találtuk. **Moldoványi Géza, Guttmann Mór.**

Felülfizettek a következők: Sátoraljaujhelyi villanygyár 115 korona, gróf Hoyos Viktor 96 kor., Messinger Károly 70 kor., gróf Wallis Gyuláné,

gróf Berehtold Kázmér 50—50 kor., báró Sennyey Miklósné 34 korona, Schön Andor 30 kor., Páger Arthurné, Davidovits Adolf, Szepessy Zoltán, Kállay József, Hammersberg Jenőné 20—20 kor., Besseney Zsófia, Guttmann Mórné 14—14 kor., Meczner Béla, Barathy Béla, Haas Fülöp, Pinter István, Szmeccsányi Béla 10—10 kor., Sebastiani Vilmosné 8 kor., Fenő József, Szilassy György 6—6 kor., Róth Hugó, Szappanos Imre, Ambrózy Ágoston 5—5 kor., gr. Széchenyi Ernő, báró Sennyey Gézané, Spillenberg Béla, öz. SzékelySándorné, Teleký Sándor 4—4 kor., Kovács hordár 1 korona. A felülfizetéseket ezennel nyugtázza és azokért köszönőtetét nyilvánítja a rendezőség.

Végül megemlítjük, hogy a Tóth János kertész által adományozott 28 disznóvénnyel ma, szerdán délelőtt lesz kisorsolva a vármegyeházán s a nyerő számok közszemlére lesznek téve a nagytözsde kirakatában.

— **Eső.** Szeptember nem jól viseli magát, esővel jött. Nekikeseredett az idő és esik egyfolytában, szünet nélkül, a szőlősgazdák nagy szomorúságára. A kedves, napsugaras nyárutó helyett komor sötét, hűvös kora ősz lett. Szomorú kilátás ez a szüretre. Esik, egyre esik, monoton egyhangúsággal és — ugyiátszik — az egész országban esőre fordult az idő. A szántóföldek üresen, elhagyottan nyujtónak a lomha, hideg őszi esőben. De a legszomorubbak a szőlők, amelyek oly nagyon kívánnák a meleg, szép őszi napfényt.

— **Rokkant tiszték alkalmazása az eloglalt területeken.** A Külügy-Hadügy irja: A hadtápparancsnokság Orosz-Lengyelország elfoglalt részeiben rokkant alantás tiszteteket, esetleg fiatalabb századosokat akar ösztöli fogva az iskolai tanításnál alkalmazni. Az alkalmazásai vizsgálatról eltekin-tenek, azonban feltételül szabják ki a magyar vagy osztrák állampolgárságot, teljes nyelvtudást szóban és írásban, római vagy görög-katolikus vallást, büntetlen előéletet és a háboruban szerzett rokkantságot. Alkalmazásuk esetén ezek a rokkant nyugdíj-illetékekükön kívül még megfelelő díjazásban is részesülnek. Az alkalmazás kezdetben csak ideiglenes volna.

— **Szerszámkiadás az újjáépítendő felvidéki falvak iparosai között.** Pár évvel ezelőtt, amidőn az árvíz jelentős pusztításokat okozott az ország egyes részeiben, az Országos Iparegyesület mozgalmat indított az iránt, hogy a kormány az elpusztult községek iparosainak a mesterségük folytatásához szükségelt szerszámokat szerezze be és ossza ki köztük. Az akciót annak idején szép siker kísérte és ez az eredmény ösztönözte most az egyesületet arra, hogy a háboru következtében tönkrement felvidéki községek iparosai érdekében hasonló mozgalmat indítson. Az egyesület tehát előterjesztést intézett a kereskedelemügyi miniszterhez abban az érteletében, hogy az újjáépítendő felvidéki falvak iparosai részére a megfelelő szerszámokat engedélyezze, illetőleg hogy a miniszter a szóbanlevő helységeken mintaműhelyek berendezéséről gondoskodjék.

— **Az amerikai magyarok üdvözléte a magyar csapatoknak.** Az amerikai magyarok néhány hét előtt Apponyi Albert grófhöz fordultak és meglehangú távirattal kifejezést adtak a magyar csapatok dicsőséges haditet-magyer ezert örömeiknek. Apponyi Albert gróf ezt a táviratot közölte Hazai Samu báró honvédelmi miniszterrel, Samu báró honvédelmi miniszternek, aki viszont a hadsereg főparancsnok-aki viszont a hadsereg főparancsnok-ságához juttatta el a magyarok üdvözlétét. Hazai Samu báró most táviratot kapott a hadsereg főparancsnok-ratól, amely közli a honvédelmi minis-terrel, hogy az amerikai magya-rok üdvözlétét a főparancsnokság kö-zölte a csapatokkal. A hadsereg fő-prancsnoksága egyuttal hálás köszö-netet fejezte ki, hogy Amerikában élő magyarok új hazájukban is együtt

éreznek honfitársaikkal, akik a csata-mezőkön dicsőséges harcokat vívnek. A honvédelmi miniszter meglehangú levélben közölte Apponyi Albert gróf-fal a hadsereg főparancsnokság távira-tát s egyben megkérte, hogy a főpa-rancsnokságnak ezt a hálás köszöne-tet tolmácsolja azoknak az Ameriká-ban szakadt véreinknek, akik a távi-ratot küldötték.

— **Katonai szállítások kihirdetése.** A kereskedelmi és ipari érdekeltség körében gyakran merültek fel panaszok az ellen, hogy a vidéki ipar és kereskedelem a kinalkozó hadse-regszállítási alkalmakról csak későn értesül, úgy hogy az ajánlatok beküldésére számos esetben már idő nem maradt. A kassai kereskedelmi és iparkamara közli e panaszokra, hogy a m. kir. honvéd központi ruhatár a kamara előterjesztésére biztosította a kamarát, hogy a hadseregszállítási versenytárgyalásokról szóló hirdet-mény minden esetben kellő időben kiadatik a kamarának, ahol a szállítási feltételek megtudhatók.

— **Emésztési zavarok csecsemők-nél, hasmenes, hanyaszékelés, béihurut stb.** mindig csak helytelen táplálás következményei és e rettegett beteg-ségek már sok gondot és bánatot szereztek az aggó szülőknek. Ha azt akarja, hogy gyermeke egy igaz-an józsu és könnyen emészthető táplálék mellett szépen fejlődjék, úgy adjon kedvencének Nestlé-fele gyer-mekmészket. Próbadozokat teljesen díjtalanul küld a Henri Nestlé cég, Wien, I. Biberstrasse 43/e.

— **A katonák sarjukaszálási sza-badsága.** A legénységnek kaszálásra, aratásra és cseplésre való szabadsá-golásra iránt 1915. évi június hó 8-án kiadott körrendelet kapcsán értesíti a honvédelmi miniszter a törvényható-ságokat, hogy a legénységnek — a mennyire azt a katonai érdekek meg-engedik — komlószedésre és sarju-kaszálásra 14—14 napi szabadságot engedélyeznek. A miniszter felhívja a vármegyét, hogy a szabadságok kezdetének időpontját a katonai pa-rancsnoksággal egyetértőleg állapítsák meg s a honvédkerületi parancsnok-sággal táviratilag közöljék.

Főszerkesztő és laptulajdonos: **Ehler Gyula**
Felelős szerkesztő: **Teleky Sándor.**

HIRDETÉSEK.

Eladó borok.

Tolcsvai borpinczészetemben levő saját termésmű zamatos nagyobb mennyiségű 1913. évi asztali- s 1914. évi édeskés boraim eladom.

Különbölegű évjáratu szamorodni-, asszu boraim s esszen-tiáim is vannak.

nagykállói Kállay Emánuelné
Tolcsva.

Hirdetés.

A Hegyvidéki Hitelszövetkezetek Központi Irodája folyó hó 15-én leendő belépésre szorgalmas megbízható, lehetőleg nős

irodászolgát

keres. — Ajánlkozók munkakönyvvél, vagy bizonyítványmá-solatokkal a Központi Irodában, Dohány-u. 14. szám alatt jelent-kezzenek.

Hirdetmény.

A kövágói 1. és 218. számú tjkvben s meg nem nevezett vég-rehajtást szenvedő tulajdonát ké-pező ingatlanoknak zárlat folytán árverés utján leendő bérbeadására határnapul 1915. évi szeptember hó 13-ának délutáni 2 óráját Kővágóra tüzttem ki. A bérbe-venni szándékozók ezen időig a közelebbi feltételeket irodámban megtudhatják.

Kelt Varannón, 1915. szept. hó 3-án.

Dr. Kasztriner László,
zárgondnok.

P. 3534/1915. sz.

Hirdetmény.

A sátoraljaujhelyi kir. törvény-szék közhírré teszi, hogy a Han-dels und Industrial-Bank Gesell-schaft mit beschr. Haftung in Kolin kérelme következtében a következő szövegű: „Tokaj, am 30-ten Mai 1914. auf K. 303.14 am 20. August 1914. zahlen Sie gegen diesen Prima Wechsel auf die Ordre meine eigene die Summe von Kronen Dreihundert-drei 14/100, den Wert erhalten und stellen Sie ihn Bericht. Herrn Löwy Henrik, Tokaj. S. Feld-mann sk., Löwy Henrik sk.“ — A hátlapon: „S. Feldmann sk. Zaplatte na rad Záložniho uver-niho ustavu v Hradci Králové. Obchodni a prumyslová banka v Koline spolecnost srucenim ob-mezenym.“ Két olvashatatlan alá-írás. „Zahlen Sie auf die Ordre der Oesterreichisch-Ungarischen Bank, Filiale in Nyiregyháza. Záložni uverni ustav v Hradci Králové.“ Két olvashatatlan alá-írás. „Zahle Sie auf die Ordre der Sparkasse in Tokaj. Oester-reichisch-Ungarischen Bank, Fi-liale in Nyiregyháza.“ Két olvas-hatatlan aláírás — és állítólag elveszett váltó megsemmisítése iránt az eljárás a P. 3534/1915. számú végzéssel folyamatba té-tetett.

Felhivatik ennél fogva a fent körülírt váltónak birtokosa, hogy azt ezen bíróságnál hivatalosan be-mutassa és ahhoz való igényét ezen hirdetménynek a hivatalos lapban első megjelenését követő napjától számított 45 nap alatt bejelentse, mert különben a kér-déses váltó semmisnek fog nyil-vánítatni.

Kelt Sátoraljaujhelyben, a kir. törvényszéknél, 1915. évi június hó 7. napján.

Kun s. k.
kir. tvszéki bíró.

Czukorrépát

(idei termést) veszünk leg-jobb árban.

Szives ajánlatok „K. K.“ jelige alatt e lap kiadóhi-vatalába kéretnek.

Tölgyfa eladás tövön.

A gróf Andrássy Sándor tulajdonát képező velejtei erdőbirtokon 2427 darab tölgyfa 16—54 cm. mellmagaságban átmérővel és 1526 m.³-re becsült fatömeggel írásbeli ajánlatok útján eladatnak.

A fák megtekinthetők a velejtei uradalom intézőségére utbaigazítása folytán.

Az ajánlatok 1915. évi október hó 1-ső napjáig gróf Andrássy Sándor központi irodájába, Budapest, Városligeti Fásor 28. sz. nyújtandók be.

Birtokos fenntartja azon jogát, hogy az ajánlattevők közt szabadon választhasson.

Velejte, 1915. évi szeptember 1-én.

Gróf Andrássy Sándor Velejtei Gazdasága.

2500—3000 darab gönczi hordó

à 136 liter (esetleg nagyobb is lehet) hibátlan megvételre keresztek készpénz fizetés mellett.

Ajánlatok **Báró Waldbott-Bassenheim urad. számtartóságához Tolcsva** küldendők.

A szőlőbirtokosok

b. figyelmét felhívom ama körülményre, hogy t. megrendelőim részére a borok bevásárlását megkezdtem. A szüreteléshez hordókat adok. A szürt borokat december hóban veszem át. — Kóser borokra nem reflektálok. A legmagasabb napiárakat fizetem.

Tisztelettel

Telefon sz.: 73. **Hazai Adolf**
borbizományos.

Eladó

6 darab 25 literes üvegballon és több 10—15 liter ürtartalmu üveg.
Cím a kiadóhivatalban.

Vérszegénység, sápkór, idegesség és gyomorbajok ellen legkiválóbb gyógyszer a

Tokaji china vasbor

mely valódi tokaji borból készül. Felnőttek és gyermekeknek egyaránt, mint kiválóan tápláló, erősítő, az emésztést elősegítő szer a legjobban ajánlható.

— Egy üveg ára 3 korona. —

Kapható:

a „Szt.-Antal” gyógyszerertárban

Sátoraljajhely, Széchenyi-tér.

— Az 1916. évre szóló —

„ZEMPLEN NAPTÁRA”

— számára —

hirdetéseket jutányos áron

felvesz kiadóhivatalunk.

Kül

rémé kísé
már csak
tásaival és
gyetlen ny
tartani az
nap Szerb
sik nap m
a fejét a
szetört bi
nélkül is
jobbot fe
cenzura
ver —
ban — a
szabadság
gis ilyen
azt is sejt
rása nem
nem a pá
véleménye

Soha
szivtelen
nizmussal
és szenved
entente, n
tője Angli
mérgezte,
népek lel
és frázis
hajtotta
szövetkez
vesztek ö
tozkodnak
övék, azu
dunk súly
tani kezd
nak, hogy
magából
feldarabo
társakat
üzlethez.

Az en
elől is ar
az ott tö
nem kap
vannak
egyiknek
— s csal
veresége
titkok fá
a belsej
nem val
nem duh
tett fáty
a kis Sz
dás és a
gük meg
a derék
ből gava
szemben,
igyekezn
megkerit
sereg m
rongó bi
a háboru
lölete az
ellenségg
ság és n
lási képe